

3. Орзіх М. П. Людський вимір сучасної державності // Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць. 1997. – 2001. – Вип. 12 : Матеріали симпозиуму «Права людини та сучасні проблеми розвитку українського суспільства» (м. Одеса, 2001 р.). – 800 с. – С.13– 18.
4. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. – 4-те видання допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 524 с.

ДЗЕВЕЛЮК М. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри загальнотеоретичної юриспруденції

ЕВОЛЮЦІЯ ФУНКЦІЙ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ

Останнім часом, коли в Україні відбуваються кардинальні трансформаційні процеси у державному механізмі та політичній системі суспільства, формуються основні вектори руху держави всередині та на міжнародній арені, стала досить актуальною проблема виявлення сутності та соціально — правової природи функцій держави в різних сферах.

Слід зазначити, що ХХ ст., яке характеризується процесами глобалізації та інформатизації суспільства, вплинуло на всі процеси і механізми функціонування держави, зокрема суттєві трансформації відбулися як у системі функцій держави, так і в їх сутності і змісті. Такі зміни характерні для функцій, які здійснює держава як у «традиційних» галузях громадського життя: політичній, соціальній, культурній, економічній, так і в «новоявлених» сферах, які зумовлені глобальними проблемами сучасності: екологічній, демографічній, правозахисній сфері захисту прав і свобод людини, правоохоронній, у сфері утворення, використання інформаційних технологій та захисту інформації в цілому, в митній, податковій, борговій та в інших величезних сучасних сферах діяльності сферах. Варто зауважити, що функції держави є категоріями динамічними, оскільки відображають реальні завдання, які постають перед державою на тому чи іншому етапі розвитку [3, ст. 78]. Тому ми можемо говорити про еволюцію функцій сучасної держави, в зв'язку з чим, не виникає сумнівів необхідність проведення детального аналізу проблем, пов'язаних зі змістом функцій держави.

Аналізуючи існуючі дослідження, слід зазначити, що у сучасній науці актуалізується концепція сучасної держави, яка замінює дещо застарілий образ національної держави [4, ст. 7]. Особливістю сучасної держави є те, що вона зберігає традиційні ознаки, які змінюються і набувають нових характеристик, а також наявність нетрадиційних, новітніх ознак, які характерні виключно для сучасної держави — держави, яка існує у сучасному світі, відповідає вимогам світового співтовариства

та являється правовою, стійкою, сильною, комунікативною, економічно та духовно стабільною, інституціональною системою організації легітимної, легальної та легалізованої державної влади у суспільстві на певному просторі, основним завданням якої є забезпечення та захист прав і свобод людини і громадянина [2, с. 33].

Обсяг і кількість функцій сучасної держави є однією з найважливіших характеристик при аналізі її діяльності, що надає можливості характеризувати її як певну номенклатуру. Саме тому, варто говорити не тільки про зміну ознак сучасної держави, а й зазначити фактичну зміну у такій номенклатурі, що є наступним важливим етапом еволюції функцій сучасної держави.

Останнім часом стосовно класифікації функцій, в юридичній літературі доводиться її недосконалість. Зазначений поділ функцій держави на основні і неосновні можна вважати відносним, тому що в наш час кожна країна існує не ізольовано від інших, а відповідно до принципу співробітництва в міжнародному праві, постійно вступає в ті чи інші відносини з іншими державами і не можна зазначити про реалізацію спочатку основних, а потім неосновних функцій. Розмивання меж між внутрішніми і зовнішніми функціями пояснюється тим, що вони тісно пов'язані між собою, діють у певній єдності, доповнюючи одна одну, тому що сьогодні будь-якій державі властиві загальні функції, що здійснюються як усередині країни, так і за її межами, це ми можемо спостерігати на прикладі інформаційної функції, що набула міжнародного характеру з розвитком мережі інтернет, системи електронного урядування і т.д. Слід також пам'ятати, що зовнішня політика будь-якої держави є логічним продовженням внутрішньої політики, а внутрішня політика, як і законодавство, не може суперечити нормам міжнародного права.

Тому ряд учених висувують ідею про існування всього лише однієї — генеральної функції держави, зміст якої полягає в забезпеченні нормального функціонування громадянського суспільства. Така функція представляє собою реалізацію загальних справ, які забезпечують об'єктивні передумови людського існування, а саме: природні умови — забезпечення життя, здоров'я людини та нормального середовища її проживання; соціально-культурні умови — загальна свобода, доступ до культурних цінностей, освіти; економічні умови — приватна власність, тощо; політичні умови — доступ до управління справами суспільства, реальна участь у ньому, гласність, тощо [1, ст. 108]. На наш погляд, з даною тезою можна погодитись подекуди умовно, для того щоб показати увесь спектр напрямків діяльності сучасної держави необхідно виділяти певні підфункції.

В зв'язку з цим, ми пропонуємо говорити про традиційні і нетрадиційні функції сучасної держави, які функціонують у відповідних сферах діяльності держави. Це дасть нам змогу уникнути прив'язаність до

внутрішньої і зовнішньої сторони діяльності держави, а також виразити співвідношення державної політики і функцій держави задля досягнення найбільшої ефективності держави, покликаної задовольняти потреби суспільства і кожного окремого його члена на принципі публічних послуг. В зв'язку з цим, наша подальша робота буде будуватись на дослідженні цієї концепції.

Отже, на нашу думку, дослідження даної концепції не втратить своєї актуальності ще довгий час в зв'язку з динамічною властивістю світу, що приведе до появи нових напрямів діяльності держави і зникнення старих, а також, беручи до уваги європейський курс України, важливо чітко визначити її функції і провести послідовну, направлену на благо суспільства, державну політику.

Список використаних джерел

1. Джураєва О. О. Генеральна функція держави/О. О. Джураєва // Актуальні проблеми держави і права*: зб. наук. праць. – 2004. – Вип. 22. – 1072 с. – С. 107- 111.
2. Дзевелюк М. В. Концептуальні засади обґрунтування сучасної держави / М. В. Дзевелюк // Науковий вісник МГУ. – 2015. – Вип. 17. – том 1. – С. 32- 34.
3. Лошихін О. М. Функції сучасної української держави: проблеми трансформації в умовах глобальних суспільно-політичних діянь / О. М. Лошихін // Держава і право суверенної України: проблеми теорії і практики. – 2011. – 336 с. – С. 70- 79.
4. Оборотов Ю. Н. Современное государство: от образа к реалиям / Ю. Н. Оборотов // Юридичний вісник : щоквартальний журнал. – 2014. – № 6. С. 6- 13.

ФЕДОРОВ В. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри загальнотеоретичної юриспруденції,
кандидат юридичних наук

УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНІМ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ СУВЕРЕННОЇ УКРАЇНИ

Актуальність проблеми зовнішнього державного боргу для України зумовлена тим, що його формування є необхідною умовою функціонування економіки України, зокрема виконання видаткової частини державного бюджету.

Однак, поза увагою науковців залишаються проблеми управління зовнішнім державним боргом. На сьогодні відсутня чітка програма